Dosarul nr.2-26922/23 (2-23182270-12-2-20122023)

HOTĂRÎRE
În numele legii

Dispozitivul hotărîrii pronunțat public la 03 iulie 2025 în mun.Chișinău
Hotărîrea integrală întocmită la 29 iulie 2025
Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Maria Ţurcan
Grefier Chihai Aliona, Procopii Irina

cu participarea reclamantei Cheltuiala Valentina, a reprezentantului acesteia, avocatul Lupu Victor, cu participarea reprezentantului pîrîților Î.I."Lebedeva Elena" și Pavlic Mihail, avocatul Munteanu Liliana,

în sediul instanței, în şedinţă publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Valentinei Cheltuiala către Î.I."Lebedeva Elena" și Pavlic Mihail privind repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

Argumentele participanților la proces:

1. La 18.12.2023 Cheltuiala Valentina a înregistrat cererea de chemare în judecată către Î.I."Lebedeva Elena" și Pavlic Mihail privind repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea cererii reclamanta a indicat că la 29.11.2007 a încheiat cu Î.I."Lebedeva Elena" un Acord, privind vînzarea și instalarea a 2 șeminee de marmură la prețul de 5980 euro de către Î.I."Lebedeva Elena". Potrivit acordului, Î.I."Lebedeva Elena" s-a obligat să vîndă și să instaleze șemineele, iar reclamanta s-a obligat să achite aceste lucrări. Achitarea urma a fi efectuată în rate, sumele fiind indicate în Acord. Reclamanta a achitat toate sumele, conform înțelegerii. Acordul a fost semnat de reclamantă, scris și semnat personal (olograf) de Pavlic Mihail-tatăl Elenei Lebedeva, din numele Î.I."Lebedeva Elena". În aceeași zi, reclamanta a achitat lui Pavlic Mihail suma de 1750 euro, și suma de 1000 euro, cu titlu de avans, sumele fiind scrise olograf, personal de Pavlic Mihail, acesta a și semnat. Ulterior, la 30.11.07, personal Elena Lebedeva a scris și semnat în Acord, că a mai primit încă 1000 euro, pentru a comanda aceste două șeminee în Franța, ei obligîndu-se, să le aducă și să le instaleze în timp de 1 lună.
3. La 26.02.2008 au fost aduse șemineele și au început instalarea acestora, moment în care reclamanta a a mai achitat lui Pavlic Mihail încă 2000 euro, fiind făcută mențiunea sumei în Acord. Șemineele urmau să fie construite, asamblate și instalate la primul și al doilea etaj. Acestea au fost aduse de Pavlic Mihail și doi muncitori ai lor. După data de 26.02.2008 cei doi lucrători sub conducerea lui Pavlic Mihail au început construcția și instalarea șemineelor. Afirmă reclamanta, că Pavlic Mihail, văzînd că ea nu are gaz pentru încălzirea casei pe timp de iarnă, și pe viitor nu se prevedea posibilitatea de a se conecta la gaz, a convins-o să le unească aceste două șeminee între primul și a doilea etaj cu o țeavă gofră și reșouri, prin care aerul cald de la șeminee să nu iasă în afară, dar în odăile din casă, pentru a se încălzi iarna, cînd vor avea nevoie. Pentru servicii suplimentare urma să achite

suplimentar după instalarea lor, fapt ce a fost realizat și a achitat integral toate serviciile pînă la finisarea instalării șemineelor în sumă totală de 6775 euro, adică mai mult decît suma inițială, prevăzută în Acord. Supraplata s-a încasat anume pentru instalarea suplimentară a țevii de gofră și reșourilor, care au și fost cauza izbucnirii incendiului.

4. La 06.03.2021, aproximativ orele 12.10 a avut loc un incendiu din cauza construcției greșite a șemineelor, iar în rezultatul incendiului i s-a adus un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, fapt constatat de Raportul de Evaluare nr. 0371904 din 05.01.2023, conform căruia suma prejudiciului cauzat imobilului, casei de vacanță și a tuturor bunurilor aflate în casă constituie 701601 lei.
5. Reclamanta Cheltuiala Valentina solicită: - încasarea de la ÎI ”Lebedeva Elena” în mod solidar cu Pavlic Mihail în beneficiul său a prejudiciului cauzat în urma incendiului, suma de 6775 euro în valută națională, ce constituie costul șemineelor și instalării; -încasarea prejudiciului cauzat în urma incendiului în sumă de 701 601 lei, conform Raportului de evaluare; -încasarea prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei, -încasarea cheltuielilor de judecată.
6. În drept, reclamanta a invocat prevederile art. art. 9,16,19, 774,776, 1998, 2022, 2023, 2025 Cod civil, Regulile generale de apărare împotriva incendiilor, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.1159 din 24.10.2007.
7. Reclamanta Cheltuiala Valentina, asistată și de avocatul ales Lupu Victor, în ședința de judecată a susținut pretențiile înaintate și a solicitat să fie admise, integral. A explicat, că după instalarea șemineelor, dnei nu s-a folosit de șeminee, deoarece permanent se afla peste hotare la tratament în Barselona, fiind diagnosticată cu cancer pulmonar din anul 1996. Deci, șemineele n-au fost utilizate nici odată.
8. Avocatul reclamantei a subliniat, că la procurarea șemineelor, ÎI ”Lebedeva Elena” nu a eliberat reclamantei certificat de garanție, nici bon de plată, deaceea nu este corect, ca pîrîta să facă trimitere la așa termeni, ca termen de garanție.
9. Reprezentantul pîrîților ÎI ”Lebedeva Elena” și Pavlic Mihail, avocatul Munteanu Liliana a solicitat respingerea tuturor pretențiilor ca fiind, întîi de toate, tardive, dar pe fondul cauzei -neîntemeiate. Avocatul Munteanu Liliana a susținut argumentele expuse în referință, potrivit cărora, șemineele menționate au fost instalate în casa de vacanță a reclamantei în luna februarie-martie 2008. Odată cu finisarea și darea în exploatare a șemineelor a început a curge termenul de garanție stabilit de producător, care este de 5 ani. A făcut trimitere la prevederile art. 8, 10, 19, 23 Legii nr. 105 privind protecția consumatorilor, la termenii: ”termen de valabilitate/dată de minimă durabilitate”, ”termen de garanție”; ” durata de funcționare”, făcînd legătura dintre acești termeni, și obligațiile pe care le comportă vînzătorul, producătorul, în sensul asigurării reparației și deservirii tehnice a bunului. A subliniat, că legea a stabilit anumite condiții ale survenirii răspunderii pentru prejudiciul cauzat de produsul necorespunzător pe durata de funcționare sau a termenului de valabilitate/pînă la data limită de consum stabilite, cu condiția respectării de către consumator a regulilor de transport, depozitare, păstrare, utilizare și consum. A notat, că consumatorul este în drept să pretindă repararea prejudiciului cauzat de produsele, serviciile necorespunzătoare dacă acest prejudiciu a fost cauzat pe parcursul termenului de valabilitate sau pînă la data maximă stabilită de lege sau a 2 ani la produsele pentru care nu este prevăzută stabilirea termenului de valabilitate. De asemenea, și-a întemeiat poziția de respingere a acțiunii în baza art.2040,2041, 2045 Cod civil, argumentînd prin expirarea termenului de 10 ani de la data la care producătorul a pus produsul în circulație, și că, din

2008 de cînd au fost montate șemineele, a început a curge termenul de garanție. A specificat, că potrivit actelor normative în vigoare, după expirarea termenului de garanție, proprietarul bunului imobil era obligat ca anual să întreprindă măsuri în vederea evaluării stării tehnice a coșurilor de fum și a canalelor de ventilare. Consideră, că în speță nu s-a dovedit vinovăția pîrîților, or presupusul prejudiciu a fost cauzat peste perioada rezonabilă stabilită de normele legale, iar pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită și prejudiciu să existe un raport cauzal. A solicitat respingerea cererii ca tardivă. (vol.I, f.d. 156-163)

Aprecierea instanței:

10. Audiind reclamanta și reprezentanții reclamantei și a pîrîților, studiind materialele cauzei, apreciind pretenţiile formulate în acţiune în raport cu probele prezentate, administrîndu-le pertinenţa şi temeinicia prin prisma legislaţiei ce guvernează raportul juridic litigios, instanţa de judecată consideră că cererea de chemare în judecată înaintată de Cheltuiala Valentina este întemeiată în parte, și necesar de admis parțial, reieșind din următoarele raționamente.
11. Conform art. 130 alin. (1) CPC, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*
12. În temeiul art. 240 alin. (1) CPC, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*
13. Conform art. 239 CPC, *hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*
14. Conform art. 118 alin.(1) CPC, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*
15. Instanța de judecată a constatat, că litigiul dedus judecății urmează a fi soluționat în temeiul normelor care reglementează răspunderea delictuală. Inițial raportul juridic s-a născut din act juridic civil contractual de vînzare-cumpărare cu elemente de executare de lucrări, în rezultatul căruia vînzătorul ÎI ”Lebedeva Elena”, în persoana reprezentantului său Pavlic Mihail, care este și tatăl fondatoarei întreprinderii individuale, dnei Lebedeva Elena, și care a purtat negocierile și s-a preocupat de executarea contractului, pe o parte, a vîndut, iar Cheltuiala Valentina a cumpărat două șeminee de marmură (elementele constructive ale acestora fiind aduse de la producîtorul din Franța), la prețul de 5980 euro.
16. Faptul încheierii actului juridic se confirmă prin Acordul scris olograf, din 29.11.2007 pe o filă de hîrtie albă A4, în care sunt mențiunile despre: ” Î.I.”Lebedeva Elena”, noi, subsemnații am întocmit prezentul acord: ***vînzarea*** și ***instalarea*** a două șeminee cu focare-5980 euro. Achitat în avans 1750 euro+1000 euro” . Acest act este semnat de Pavlic Mihail, și Cheltuiala Valentina. Ulterior, la data de 30.11.2007 este mențiunea despre achitarea încă a 1000 euro, (cînd s-au adus căminele), semnătura aparține Elenei Lebedeva, iar la data de 26.02.2008 este mențiunea: am primit 2000 euro, semnătura aparține lui Pavlic Mihail. Datoria rămasă de 1770 euro (pentru instalație și materiale suplimentare, care și aceia au *fost achitați integral.*(vol.I, f.d. 207) *În total* reclamanta a achitat suma de *6 775 euro,* iar pîrîții nu au contestat primirea acestei sume.

17. Instanța de judecată reține, din explicațiile reclamantei, care n-au fost combătute de către reprezentantul pîrîților, că la vînzarea-cumpărarea/instalarea acestor obiecte, ” Î.I.”Lebedeva Elena” n-a eliberat nici un alt document confirmativ: bon de casă, certificat de garanție, instrucțiuni de utilizare etc.
18. Totodată, pîrîții nu neagă faptul vînzării și instalării celor două șeminee la adresa casei de vacanță a reclamantei: situată în com.Stăuceni, str.D.Cantemir, 228. Mai mult, pîrîții apreciază, că asupra raporturilor de vînzare-cumpărare la caz se aplică Legea nr. 105 privind protecția consumatorilor, deci, în mod conștient au făcut uz de normele legale despre protecția consumatorului, termenii specifici utilizați în raporturile de consumerism, așa ca: ”termen de valabilitate/dată de minimă durabilitate”, ”termen de garanție”; ” durata de funcționare”.
19. Instanța de judecată a constatat, că potrivit Extrasului din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali din 10.10.2022, Î.I.”Lebedeva Elena” are ca obiect principal de activitate, inter alia, *comerțul cu ridicata al aparatelor electrice de uz casnic* și aparatelor de radio, etc. Această întreprindere nu și-a propus ca obiect de activitate comerțul și instalarea șemineelor cu focar.
20. Mai mult, la întrebarea instanței, reprezentantul pîrîților a explicat, că Pavlic Mihail, care s-a preocupat de instalarea șemineelor și care a propus reclamantei, ca lucrările de instalare a celor două șeminee să fie construite de maniera, așa ca între primul și a doilea etaj să fie unite cu o țeavă gofră și reșouri, prin care aerul cald de la șeminee să nu iasă în afară, dar în odăile din casă, *nu avea certificare și studii necesare în acest sens,* ceea ce, în opinia instanței, este imperios necesar de accentuat. Cu toate acestea, avocatul lui Pavlic Mihail în ședință a explicat, că anume dl Pavlic Mihail s-a ocupat cu montarea șemineelor, le-a instalat ”conștiincios”.
21. În ședința de judecată reclamanta a explicat, că după instalarea șemineelor nu a trăit în casa de vacanță deloc, deoarece, avînd diagnoza ”cancer pulmonar” a fost nevoită să se trateze peste hotare, în Barselona, unde i s-a făcut și operație, iar prin anul 2016 și fiica ei a avut o nenorocire, s-a îmbolnăvit grav, și s-a reținut peste hotare mai mulți ani. ***Afirmă reclamanta că toți acești ani, de la montarea lor și pînă la incendiu, șemineele n-au fost utilizate nici odată.*** Cînd a revenit în țară, în primăvara anului 2021 a încercat să încălzească imobilul, și a izbucnit incendiul.
22. Așa dar, probele dosarului demonstrează, că Cheltuiala Valentina într-adevăr a fost bolnavă cu diagnosticul menționat, și în 2010 a avut intervenție chirurgicală în spitalul din Catalonia.(vol.I, f.d. 81-87)
23. Potrivit informației consemnate în certificatul nr.134 din 22 martie 2021, eliberat de Detașamentul salvatori și pompieri Rîșcani, Direcția Situații Excepționale mun.Chișinău, *cauza probabilă de izbucnire a incendiului este construcția greșită a canalului de evacuare a fumului* (vol.I, f.d. 49 verso).
24. Din conținutul Încheierii din 07.12.2022 pe rezultatele examinării cererii, petiției, informației, emise de IP Rîșcani al DP mun.Chișinău, se confirmă faptul, că la data de 06 martie 2021 a avut loc un incendiu în casa de vacanță pe str. D.Cantemir nr.228, com.Stăuceni, mun.Chișinău. În rezultatul incendiului, de acțiunile termice ale focului a fost afectată încăperea de la nivelul doi cu extindere spre antreul alăturat, unde au fost carbonizate bunurile materiale și puternic afumegat nivelul doi al imobilului. ***Cauza probabilă de izbucnire a incendiului este construcția greșită a canalului de evacuare a fumului.*** (vol.I, f.d.49 verso).

25. Potrivit concluziilor din Raportul de expertiză extrajudiciară nr.527,528 din 07.05.2021, efectuat de Centrul Național de expertize judiciare, s-a conchis: 1) Focarul incendiului care s-a produs la data de 06.03.2021 în casa de vacanță pe str. D.Cantemir nr.228, com.Stăuceni, mun.Chișinău a fost amplasat la nivelul II al clădirii, în colțul din stînga îndepărtat al încăperii dormitorului mare. Incendiul nominalizat a fost ***cauzat de gazele fierbinți rezultate din arderea combustibilului*** în focarul șemineului amplasat în încăperea salonului cu bucătăria (nivelul I), ***evacuate accidental prin neietanșietățile corpului tubului flexibil gofrat din inox în galeria coșului de fum*** pe sectorul amplasat în încăperea dormitorului mare (nivel II), ***care au condiționat deteriorarea și aprinderea materialelor arzătoare a elementelor constructive și decorative ale galeriei și din vecinătatea ei***.; 2) ***Circumstanța care a favorizat inițierea procesului de ardere al incendiului*** care s-a produs la data de 06.03.2021 în casa de vacanță de pe str. D.Cantemir nr.228, com.Stăuceni, mun.Chișinău este ***starea tehnică necorespunzătoare a coșului de evacuare a gazelor de ardere din focarul șemineului,*** amplasat în încăperea salonului cu bucătărie (nivelul I), pe sectorul amplasat în încăperea dormitorului mare (nivelul II).
26. În cererea de chemare în judecată reclamanta a notat, că necorespunderea calității țevii gofrate, cu găuri incorporat pe dinăuntru șemineelor nu a fost posibil de văzut anterior, deoarece Pavlic Mihail cu lucrătorii l-au incorporat într-o construcție, și a fost posibil de depistat numai după incendiu de pompierii veniți la stingerea incendiului, care i-au arătat că țeava gofrată are găuri, și i-au explicat că asemenea țevi gofrate se instalează numai la ventilație, dar nu la șeminee, și cauza incendiului este anume construcția greșită a canalului de evacuare a aerului fierbinte.
27. Fiind audiat în ședința de judecată, *expertul judiciar Lîsîi Anatolie* a declarat, că ”*neietanșietăți”* înseamnă că între două obiecte există un spațiu, prin care din interior pot ieși particule, produse gazoase. ”Neietanșietățile” pot apărea ca urmare a calității materialelor utilizate și calitatea lucrărilor. Nu sunt prescripții de a schimba tubul de inox după o anumită perioadă, însă periodic, tubul necesită revizie. De la caz la caz, această perioadă diferă. Dacă șemineul n-a fost utilizat o perioadă îndelungată, nu există riscul de astuparea tubului în partea de sus, sau riscul neevacuării gazelor. La caz, *cauza incendiului este starea tehnică a coșului de fum*. Drept semne materiale, care atestă faptul că procesul de ardere a incendiului a fost inițiat anume la gazele fierbinți evacuate din focarul șemineului sunt: prezența articolelor produse de ardere printre suprafețele sectoarelor neetanșate și în exterior în apropiere de marginile lor. La data examinării la locul incendiului erau prezente semne materiale în baza cărora se poate conchide, că procesul de ardere a incendiului a fost de la particulele produselor de ardere fierbinți prin neietanșietățile prezente în corpul tubului. Inițial trebuia de efectuat proiectul, aprobat și efectuate lucrările și ulterior este posibil de pronunțat asupra respectării tehnicii securității incendiare. *Pentru instalarea șemineului, sunt necesare studii speciale și autorizație*”. ***Dacă tubul ar fi fost integru, și dacă nu erau neietanșietăți, incendiul nu putea să aibă loc***. Circumstanțele care au favorizat producerea incendiului este *starea tehnică nesatisfăcătoare a coșului de fum.* (vol.II, f.d. 18-19).
28. Așa dar, expertul judiciar a explicat instanței, că *cauza incendiului este starea tehnică a coșului de fum, și că pentru instalarea șemineului, sunt necesare studii speciale și autorizație.*
29. În acest context, instanța reține, că lucrările de instalare a șemineelor, dar și construirea coșului de fum, instalarea corpului tubului flexibil gofrat din inox în galeria coșului de fum,

în care erau neetanșietăți, *care au și fost cauza izbucnirii incendiului,* a fost asumată de Î.I.”Lebedeva Elena” și executată de pîrîtul Pavlic Mihail. Totodată, reprezentantul pîrîtului a explicat, că Pavlic Mihail *nu era angajat* al Î.I.”Lebedeva Elena” și *nu avea calificare, studii speciale sau autorizație de instalator* de șeminee sau efectuarea lucrărilor de construire a coșurilor de fum pentru acestea. Astfel instanța constată, că Pavlic Mihail și Î.I.”Lebedeva Elena” au semnat Acordul și au primit banii pentru instalarea șemineelor, neavînd autorizație pentru această activitate, încălcînd Regulile generale de apărare împotriva incendiilor.

30. Potrivit constatărilor din Încheierea pe rezultatul examinării cererii, petiții, informației din 07.12.2022 a IP Rîșcani, s-a consemnat, că ”a fost citat telefonic la sectorul de poliție din com.Stăuceni, persoana care a instalat șemineul respectiv, cet.Pavlic Mihail, care a declarat că în anul 2008 s-a adresat cet. Cheltuiala Valentina cu rugămintea de a instala șemineul în cadrul domiciliului său de vacanță, situat în com.Stăuceni, str.D.Cantemir nr.228. Ultimul a menționat că este de acord să înlăture prejudiciul pentru șemineu, dar nu pentru reparația dormitorului și a bucătăriei, unde a izbucnit incendiul.” ...”a fost citată telefonic cet. Lebedeva Elena, ... care a comunicat că nu se va prezenta la Sectorul de Poliție, din motiv că serviciile care au fost oferite în anul 2008 au fost efectuate calitativ și compania dată nu mai poartă răspundere, deoarece garanția oferită de ei demult a expirat...” (vol.I, f.d.70)
31. Conform răspunsului din 09.12.2022 al IP Rîșcani, ... ”Încălcarea fiind admisă de către persoana responsabilă de instalarea șemineului și a elementelor constructive ale acestuia, cet.Pavlic Mihail și Î.I.”Lebedeva Elena” (Vol.I, f.d.71)
32. În conformitate cu Raportul de evaluare nr.0371904 din 05.01.2023, efectuat de Camera de Comerț și Industrie a RM, valoarea prejudiciului material, cauzat în urma incendiului produs la data de 03.03.2021 casei de vacanță nr.228, amplasată pe adresa: mun.Chișinău. s.Stăuceni, ÎP ”Buruiana”, str.D. Cantemir, la data evaluării -16.12.2022, *în total constituie 701 601,00 lei*. (vol.I, f.d.37-69).
33. În conformitate cu art. 16 alin.(1) lit. g) Cod civil, *apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin repararea prejudiciului patrimonial, şi în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial.*
34. În conformitate cu art.776 Cod civil, *obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.*
35. În conformitate cu art. 19 Cod civil, *În condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).(3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. (5) Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situaţia în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea*.
36. Potrivit art.1998 Cod civil, *Cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.(2) Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăţie se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege. (3) O altă persoană decît autorul prejudiciului este obligată să repare prejudiciul numai în cazurile expres prevăzute de lege.*

37. Potrivit art. 2022 Cod civil, *Se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecinţa faptei acelei persoane ori consecinţa izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.(3) În cazul în care prejudiciul ar fi putut fi cauzat de una sau mai multe întîmplări pentru care răspund diferite persoane şi s-a stabilit că prejudiciul a fost cauzat de una din acele întîmplări, însă nu s-a stabilit din cauza căreia anume, se prezumă, pînă la proba contrară, că prejudiciul a fost cauzat de către fiecare persoană care răspunde pentru cel puţin una din acele întîmplări.*
38. În conformitate cu art. 2023 cod civil, *(1) Dacă prejudiciul a fost cauzat în comun de mai mulţi participanţi, aceştia poartă răspundere solidară. (2) Se consideră participant nu doar autorul faptei cauzatoare de prejudicii, ci şi cel care l-a instigat sau l-a susţinut, precum şi cel care a beneficiat în mod conştient de un folos în urma prejudiciului cauzat altuia (participanţi).*
39. În conformitate cu art. 2025 cod civil, *Repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare (transmiterea unui bun de acelaşi gen şi de aceeaşi calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putinţă ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părţilor sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească. (2) În cazul deteriorării unui bun, despăgubirea va fi egală cu pierderea valorii bunului şi nu a costului reparaţiei dacă costul reparaţiei depăşeşte disproporţionat pierderea valorii. Această regulă se aplică animalelor doar dacă aceasta este oportună, avînd în vedere scopul pentru care animalul este ţinut.(3) Despăgubirea se stabileşte sub forma unei sume globale sau, dacă prejudiciul are caracter continuu, sub forma unei prestaţii periodice. În cazul în care se stabileşte o despăgubire sub forma prestaţiei periodice, debitorul poate fi obligat la constituirea unei garanţii.(4) Persoana vătămată nu este ţinută să demonstreze că a cheltuit suma despăgubirii în scopul reparării prejudiciului.*
40. În conformitate cu pct.2 al Reglementării tehnice ”Reguli generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova”, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.1159 din 24.10.2007, care erau în vigoare la momentul instalării șemineelor, (abrogate prin HG nr.847 din 07.12.22)*, Pentru asigurarea apărării împotriva incendiilor, paralel cu prezenta Reglementare tehnică, trebuie de ţinut cont şi de standardele, normele şi regulile în construcţie, normele de proiectare tehnologică, regulile departamentale de apărare împotriva incendiilor, precum şi de alte acte normative ce reglementează prevederile de apărare împotriva incendiilor, aprobate în modul stabilit.*
41. Potrivit pct.64 a Reglementărilor tehnice menționate, *La exploatarea centralelor termice şi a altor instalaţii de producere a căldurii la întreprinderi şi în localităţi nu se admite:a) primirea la lucru a persoanelor care nu au urmat cursuri speciale de instruire şi nu au obţinut certificatele de calificare corespunzătoare; iar potrivit pct.67-Nu se admite instalarea sobelor de metal, care nu corespund prevederilor privind protecţia împotriva incendiilor, expuse în standarde şi prescripţii tehnice. La instalarea temporară a sobelor de metal şi a altor tipuri de sobe uzinare, în încăperile căminelor, în clădirile administrative, sociale şi auxiliare ale întreprinderilor, precum şi în casele de locuit trebuie să se respecte indicaţiile (instrucţiunile) întreprinderilor-furnizoare care produc acest tip de producţie, precum şi condiţiile prevăzute în normele de proiectare referitor la sistemele de încălzire.*
42. Instanța de judecată constată, că în cazul dedus judecății sunt întrunite toate condițiile răspunderii civile delictuale: *fapta ilicită* a cet.Pavlic Mihail și Î.I.”Lebedeva Elena”, ce s-a manifestat prin lucrările de instalare a șemineelor și construirea coșului de fum, prin instalarea corpului tubului flexibil gofrat din inox în care erau neetanșietăți, în galeria

coșului de fum, care au și fost cauza izbucnirii incendiului, fără a avea *calificare, studii speciale sau autorizație de instalator* de șeminee sau efectuarea lucrărilor de construire a coșurilor fum pentru acestea. Faptul cauzării *prejudiciului* și mărimea acestuia au fost probate prin rapoartele de expertiză și cel de evaluare. Instanța a constatat *legătura directă de cauzalitate* dintre faptă și prejudiciu, astfel, că expertul judiciar a explicat clar și fără echivoc, "*dacă tubul ar fi fost integru, și dacă nu erau neietanșietăți, incendiul nu putea să aibă loc."* Iar *vinovăția* pîrîților este evidentă, deoarece aceștea au utilizat la conectarea șemineelor între ele de la et.1 spre et.2, iar de la șemineul din salon de la etajul 2 în direcția spre dormitor au conectat țeava-gofră, care avea *neietanșietăți. Incendiul a fost cauzat de gazele fierbinți rezultate din arderea combustibilului* în focarul șemineului amplasat în încăperea salonului cu bucătăria (nivelul I), *evacuate accidental prin neietanșietățile corpului tubului flexibil gofrat din inox în galeria coșului de fum* pe sectorul amplasat în încăperea dormitorului mare (nivel II), *care au condiționat deteriorarea și aprinderea materialelor arzătoare a elementelor constructive și decorative ale galeriei și din vecinătatea ei*.

43. Acestea fiind constatate, instanța de judecată consideră că pretenția Valentinei Cheltuiala privind încasarea de la Î.I."Lebedeva Elena" și Pavlic Mihail, în mod solidar, în beneficiul a sumei de 6 775 euro, cu titlu de prejudiciu material-costul șemineelor și accesoriilor, precum și încasarea de la aceștea sumei de 701 601 lei cu titlu de prejudiciu material, este pe deplin întemeiată, și o va admite integral.
44. Instanța de judecată respinge ca nefondat argumentul reprezentantului pîrîților, precum că speței ar fi aplicabile așa noțiuni, ca "termen de valabilitate/dată de minimă durabilitate", "termen de garanție", stipulați de Legea nr.105 din 13.03.2003. Aceasta deoarece, problema dedusă judecății nu se rezumă la "calitatea/defectele" șemineelor ca atare, or, cauza incendiului nicidecum nu este legată de calitatea obiectului procurat-șemineul. Șemineele ca atare puteau fi și calitative de la producătorul francez. Dar, instanța reține că, *nu șemineele* au fost cauza izbucnirii incendiului. Inducerea acestei idei este orientarea instanței pe o pistă greșită.
45. Nu este relevantă speței noțiunea de *termen de garanție* (la caz, invocat a fi de 5 ani), pentru șeminee, întrucît menirea acestui termen este una specifică, or, *termen de garanţie* – perioadă de timp, stabilită de prezenta lege sau declarată, care curge de la data livrării produsului, serviciului şi în cadrul căreia vânzătorul, prestatorul sau producătorul se angajează faţă de consumator, fără solicitarea unor costuri suplimentare, de a restitui preţul plătit, de a înlocui, de a repara sau întreţine produsul cumpărat, serviciul prestat ori de a se ocupa de produse, servicii în orice mod dacă acestea nu corespund condiţiilor enunţate în declaraţiile referitoare la garanţie sau în publicitatea aferentă. Reclamanta n-a reclamat în prezentul litigiu careva probleme în legătură cu calitatea șemineelor.
46. Noțiunea *"termen de valabilitate/dată de minimă durabilitate" – perioadă de timp/dată stabilită de către producător (agentul economic care fabrică un produs) pentru un produs nealimentar, altul decât cel pentru care este stabilită o durată de funcţionare, în cadrul căreia/până la care produsul trebuie să-şi păstreze caracteristicile specifice iniţiale, cu condiţia respectării regulilor de transportare, manipulare, depozitare şi utilizare*, de asemenea, nu este aplicabilă cazului, deoarece Reclamanta n-a reclamat în prezentul litigiu careva probleme în legătură cu caracteristicile șemineelor.
47. În aceeași ordine de idei, nu este aplicabilă cazului nici noțiunea de *durată de funcţionare – perioadă de timp, stabilită de către producător (agentul economic care fabrică un produs),*

în cadrul căreia produsele de folosinţă îndelungată trebuie să-şi menţină caracteristicile funcţionale, cu condiţia respectării regulilor de transportare, manipulare, depozitare şi utilizare, or, Cheltuial Valentina n-a reclamat în prezentul litigiu careva probleme în legătură cu *durată de funcţionare* a șemineelor, ca produse de *folosinţă îndelungată,* care, din spațiul public, cît ține de produsele ”Invicta Group” se notează, că ar avea o durată de viață minim de 20-30 de ani, iar cele de calitate sporită, chiar și de 50 ani.

48. Precum instanța a constatat, în acest litigiu nu sunt puse în discuțiune calitatea și funcționalitatea șemineelor, ca ”produs” în sensul art.2040 Cod civil, motiv din care, în opinia instanței, nu este aplicabil nici art. 2045 Cod civil, în sensul expirării termenului de 10 ani ”de la data la care producătorul a pus în circulație produsul ce a provocat prejudicii.”, și ca efect-absolvirea de răspundere civilă,a așa cum a invocat pîrîții. Or, prejudiciul n-a fost cauzat de careva defecțiuni a șemineelor, la propriu. Cauza incendiului a fost cea, constatată de expert.
49. Mai mult, în cadrul procesului pîrîții n-au *demonstrat* că țeava de gofră, utilizată la construcția tubului de fum, era parte componentă sau accesoriu al șemineelor, așa cum ar fi fost ele concepute de producător. Ba dimpotrivă, reclamanta a relatat în cererea de chemare în judecată, că necesitatea procurării unei țevi de gofră a apărut pe parcurs, cînd Pavlic Mihail a convins-o să unească aceste 2 șeminee între primul și al doilea etaj între ele, pentru a se încălzi casa iarna. Deci, instanța conchide, că aceasta din urmă nu era ”o parte componentă sau accesoriu al șemineelor”, prevăzută din start de uzina producătoare, ci a fost dobîndită adăugător de către Pavlic Mihail sau Î.I.”Lebedeva Elena”, pentru ce s-a și achitat suplimentar o anumită sumă. De aceea, instanța de judecată nu dispune de nici un indiciu, pentru a conchide, că țeava gofră ar fi fost pusă în circulație de către producător odată cu produsul din fabrică.
50. *Cu referire la pretenția despre repararea prejudiciului moral*.
51. Reclamanta a solicitat încasarea de la pîrîți a sumei de 200 000 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral. Cu referire la acest capăt de pretenție, instanța de judecată consideră că este parțial întemeiat și urmează a fi admis doar în parte. Instanța apreciază, că subiectul obligat să compenseze prejudiciul nepatrimonial este doar Î.I.”Lebedeva Elena”, care, în sensul Legii nr. 105 privind protecția consumatorilor este chemată să răspundă pentru prejudiciul cauzat reclamantei, pentru faptul asumării, prin Pavlic Mihail, a răspunderii pentru executarea lucrărilor de construire și instalare a coșului de fum de către o persoană care nu deține competențele necesare, dar și pentru aceea, că însuși Î.I.”Lebedeva Elena”, nu dispune de astfel de licență de activitate. Corespunzător, acest capăt de pretenție se va respinge ca nefondat față de pîrîtul persoană fizică-Pavlic Mihail.
52. Instanța de judecată, totodată, apreciază ca fiind exagerată și nefondată suma de 200 000 lei, solicitată de reclamantă cu titlu de compensare a prejudiciului moral. Instanța apreciază, că suma în mărime de 50 000 lei este suficientă pentru atenuarea suferințelor morale ale reclamantei pentru prejudiciul cauzat, și va satisface pretenția doar în această mărime, iar în restul sumei solicitate (diferența) de 150 000 lei, va respinge cererea ca nefondată. La adoptarea soluției, instanța reține ca fiind aplicabile art.2036, 2037 Cod civil, precum și principiile din normele citate anterior, care statuează, că prejudiciul moral poate fi compensat în echivalent bănesc doar în cazurile prevăzute de lege, și aici, relevante sunt prevederile Legii nr. 105 privind protecția consumatorilor.
53. *Cu referire la cererile părților privind încasarea cheltuielilor de judecată.*

54. Conform art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
55. Conform art. 94 alin. (1) CPC, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*
56. Reclamanta a solicitat încasarea de la pîrît a cheltuielilor de judecată.
57. La depunerea cererii de chemare în judecată reclamanta a achitat în contul statului taxa de stat în mărime de 12500 lei, ce se confirmă prin chitanțele de plată. (vol.I,f.d.2,3, 92) Astfel, ținînd cont, că instanța a admis integral pretenția despre repararea prejudiciului material, această sumă urmează a fi încasată de la pîrîți, în mod solidar.
58. De asemenea, din contul pîrîților în beneficiul reclamantei va fi încasată suma de 21 242 lei, cu titlu de alte cheltuieli de judecată, compuse din: cheltuielile de expertiză extrajudiciară -12600 lei, cheltuielile de evaluare a prejudiciului- 5500 lei+2400 lei, cheltuielile poștale-442 lei, traduceri-300 lei (vol.I, f.d.211-228)
59. Conform art. 96 CPC, *(1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (1[1]) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*
60. Reclamanta a solicitat încasarea de la pîrît a cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 20 000 lei, probă servind bonul de plată nr.PL 169185 din 25.10.23 privind achitarea în contul BAA Capital , unde activează avocatul Bosîi Ion (vol.I, f.d.213) pentru acordarea serviciilor juridice. Instanța de judecată va respinge ca nefondată această cerere, deoarece suma de 20 000 lei, cu titlu de asistență juridică, a fost încasată pentru reprezentarea V.Cheltuielă în ”*cauză penală”*, fapt indicat expres în bonul de plată. Pe cînd, în cadrul cauzei civile pendinte, reclamanta n-a prezentat dovada suportării cheltuielilor de asistență juridică, nici pentru serviciile avocatului Bosîi Ion (care n-a participat nici într-o ședință), nic pentru serviciile avocatului Lupu Victor. Mai mult, prin scrisoarea din 19.04.2024, avocatul Bosîi Ion a informat instanța, că motivul neparticipării sale în cauza civilă este acela, că n-a fost încheiat un contract în acest sens cu reclamanta, și n-a fost achitat onorariul avocatului.(vol.I, f.d.101).
61. În conformitate cu art.98 alin.(1) CPC, instanța de judecată va încasa în mod solidar de la Î.I.”Lebedeva Elena” și Pavlic Mihail, în mod solidar, în beneficiul statului, suma de 12 500 lei cu titlu de taxă de stat, avînd în vedere că reclamanta, prin Încheierea din 26.12.2023, a fost scutită parțial de plata taxei de stat, în sumă de 12 500 lei (50% din taxa de 25 000 lei) (vol.I, f.d.88-89).
62. Conform art.art. 238-241 CPC RM, instanţa de judecată,-

A H O T Ă R Î T:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată a Valentinei Cheltuiala.

Se încasează de la Î.I.”Lebedeva Elena” și Pavlic Mihail, în mod solidar, în beneficiul Valentinei Cheltuiala suma de **6 775 (șase mii șapte sute șaptezeci și cinci) euro,** cu titlu de prejudiciu material, în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la ziua executării.

Se încasează de la Î.I.”Lebedeva Elena” și Pavlic Mihail, în mod solidar, în beneficiul Valentinei Cheltuiala suma de 701 601 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 12500 lei cu titlu de taxă de stat, suma de 21 242 lei, cu titlu de alte cheltuieli de judecată, **iar în total suma de 735 343 (șapte sute treizeci și cinci mii trei sute patruzeci și trei) lei.**

Se încasează de la Î.I.”Lebedeva Elena” în beneficiul Valentinei Cheltuiala suma de 50 000 lei, cu titlu de compensare a prejudiciului moral.

În rest, cererea Valentinei Cheltuiala se respinge ca nefondată.

Se încasează de la Î.I.”Lebedeva Elena” și Pavlic Mihail, în mod solidar, în beneficiul statului, suma de 12 500 (douăsprezece mii cinci sute) lei cu titlu de taxă de stat.

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei Maria Ţurcan
Judecătorul